

ЖЕНСКО СДРУЖЕНИЕ „ЕКАТЕРИНА КАРАВЕЛОВА“

гр.Силистра, п.к.283, тел/факс: 086 820 487

e-mail: ceta@mail.bg; www.ekaravelova.org

Изх. № ЖС – 03/14.01.2021

ДО Г-Н СЛАВЧО АТАНАСОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ
КОМИСИЯ ПО ВЪПРОСИТЕ НА ДЕЦАТА, МЛАДЕЖТА И СПОРТА КЪМ НС

ДО Г-ЖА АННА АЛЕКСАНДРОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ КОМИСИЯ ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ КЪМ НС

Относно: Становище на Женско сдружение „Екатерина Каравелова“, гр. Силистра, относно Законопроект за изменение и допълнение на Закона за закрила на детето № 054-01-111 от 04.12.2020г.

Уважаема госпожо Александрова,

Уважаеми господин Атанасов,

Женско сдружение “Екатерина Каравелова” е сдружение с нестопанска цел в обществена полза, работещо на територията на област Силистра. Основните ни дейности включват предоставяне на социални услуги за подпомагане на жени и деца, дейности по превенция на насилието, дейности по застъпничество и подкрепа на лица в риск.

Като организация, тясно специализирана в подкрепата на лица, пострадали от домашно насилие и насилие основано на пола и базирайки се на досегашният си опит, представяме на вниманието Ви нашето становище във връзка със Законопроект за изменение и допълнение на Закона за закрила на детето:

1. Законопроектът предлага понятия като „закрила на децата при спазване на морала, традициите и добрите нрави в държавата“. Считаме, че така предложеното понятие е противоречиво и създава риск за правата на децата, към защитата на чиито интереси е адресиран Закона за закрила на детето. В България съществуват различни етнически групи за които морала, традициите и добрите нрави подлежат на различно третиране, като е възможно точно те (морала, традициите и добрите нрави) да доведат до нарушаване правата на децата по смисъла на Конвенцията на ООН, по която България е поела ангажименти и задължения.

2. Законопроектът предлага въвеждането на понятието „биологични родители“. Като организация, работеща с деца и подкрепяща лица, пострадали от домашно насилие, считаме че това понятие не трябва да се въвежда в Закона за закрила на детето. Мотивите ни са, че най – често децата в риск са в такава ситуация в резултат на действията или бездействията на биологичните родители. Техните права (на биологичните родители) се регулират от Семейния кодекс. Необходимо е да се вземе предвид, че Закона за закрила на детето е специален закон и **неговата функция е закрилата на децата**. Трябва да се отчете и фактът, че до сега действащия закон и правилника за неговото прилагане не е ограничил правата на рождените родители – напротив, за да се стигне до крайна мярка

ЖЕНСКО СДРУЖЕНИЕ „ЕКАТЕРИНА КАРАВЕЛОВА“

гр. Силистра, п.к. 283, тел/факс: 086 820 487

e-mail: ceta@mail.bg; www.ekaravelova.org

(осиновяване или извеждане на детето от семейството) е необходимо да са изчерпани всички останали възможности за предотвратяване на риска за детето.

3. Законопроектът предвижда промени в чл. 1, ал. 1 и ал. 2, а именно – включване на биологичните родители в защитната политика на държавата към децата. Твърдим, че на този етап от развитие на държавната политика за закрила на децата, биологичните родители не са лишени от тази възможност. Ако тази мярка бъде променена, в съответствие с предложеното в законопроекта, съществува отново риск за правата на децата, тъй като функцията на държавата по закрила на детето се включва тогава, когато детето не получава закрила от своите родители.

4. Предвидените със законопроекта промени в чл. 3, т. 2 от ЗЗДет. за отглеждане на детето с „предимство в биологична и родствена среда“ считаме за абсолютно безпредметно към тази правна материя. Закона за закрила на детето регулира защитата на деца в риск, като това предложение е несъответно към него, тъй като този закон действа точно в случаите, когато правата на децата са нарушени именно в семейната среда. Самите семейните взаимоотношения са предмет на друг специален закон и се регулират от Семейни кодекс. По аналогия от казаното тук, считаме че предложените промени в чл. 3, т. 3 от законопроекта също са неотнوسими – правата на биологичните родители, настойници, попечители и законни представители също са уредени с друга правна уредба. Относно спазването на морала, традициите и добрите нрави вече изказахме негативното си становище поради липсата на еднакво тълкуване в различните етнически общности в страната.

5. Законопроектът предвижда отпадане на чл. 3, т. 5 от ЗЗДет., което предложение считаме за противоконституционно.

6. Предвиденото изменение в чл. 3, т. 6 от ЗЗДет. считаме за нецелесъобразно, тъй като до сега действащия текст предвижда принцип за „подбор на лицата, пряко ангажирани в дейностите по закрила на детето, съобразно техните личностни и социални качества и грижа за тяхната професионална квалификация“. Т.е. нормативно определено е вече при ангажиране в дейности по закрила, лицата да притежават личностни и социални качества и професионална квалификация. Още повече – действащия към момента текст предвижда „грижа“ за професионалното развитие на специалистите (т.е. надграждане), каквато предлагания законопроект не предвижда.

7. Предложението за изменени на чл. 3, т. 10 от законопроекта предлага замяна на термина „осигуряване“ с термина „насърчаване“. Считаме, че насърчаването на развитието на дете с изявени дарби се вмества като съдържание в термина „осигуряване“ на такова развитие, поради което предложената промяна може да ограничи реалното изпълнение на задължението за подкрепа на деца с изявени дарби.

8. Исканото изменение със законопроекта в чл. 3, т. 16 предвижда санкции за длъжностни лица и отнемане на лиценз на неправителствените организации, доставчици на социални услуги, „при възбуждане на процедура или процес пред съда за извършени нарушения, свързани с правата на децата, техните законни представители или действащото законодателство“. Считаме, че така предложената промяна може да доведе до спиране на дейността или отнемането на лиценз да доставчик, независимо от това дали основанието, на което е възбудена процедура/процеса пред съда е основателно, защото допуска санкция, преди окончателното произнасяне и влязъл в сила наказателен акт

ЖЕНСКО СДРУЖЕНИЕ „ЕКАТЕРИНА КАРАВЕЛОВА“

гр.Силистра, п.к.283, тел/факс: 086 820 487

e-mail: ceta@mail.bg; www.ekaravelova.org

(административен или съдебен). Това от своя страна ще доведе до вреди – както за лишения от лиценз доставчик на услугата, така и за нейните ползватели.

9. Законопроектът предвижда отпадане на разпоредбата на чл. 5, ал. 1 от ЗЗДет, предвиждаща специална закрила на дете в риск. Считаме, че това предложение е противоконституционно. То противоречи и на Конвенцията на ООН за правата на детето, по която България е поела ангажименти.

10. Предложенията за изменение в чл. 7а дават възможност за подаване на сигнал за дете в риск устно и писмено, като всеки сигнал трябва да бъде придружен с писмена декларация за истинност на фактите и обстоятелствата, във връзка с отговорността по чл. 313 от Наказателния кодекс. Считаме, че така предложената промяна ще доведе до забавяне на процеса на подаване на сигнали (устно подаване на сигнал, но посещение на място за подписване на декларация), както и до спиране на сигналите за насилие и дете в риск. Съответно така предложената промяна в дългосрочен план ще доведе до нормализиране на насилието – не само в семейството и обществото, а и в поведението и съзнанието на децата.

11. Въвеждането на промени в допълнителните разпоредби на ЗЗДет. също са спорни. Дефинирайки най – добрия интерес на детето, предложените промени се свеждат до три основни принципа, вместо ясни критерии, което ще направи защитата на детето неефективна. Предлаганите промени предвиждат при определяне на „опасност” и „риск” преценяващият орган да се съобразява с „първостепенната роля на биологичните родители...”. отново подчертаваме, че ЗЗДет. има за цел да защитава правата на детето, а не на родителите, чиито права са регулирани с други специални закони.

В заключение, изразяваме нашето становище, че така изготвеното предложение за промяна на Закона за закрила на детето съдържа норми, противоречащи на интересите на детето, Конституцията на Република България и Конвенцията на ООН за правата на детето, поради което следва да бъде отхвърлен в цялост.

Христина Георгиева,
Председател
ЖС „Е.Каравелова”

